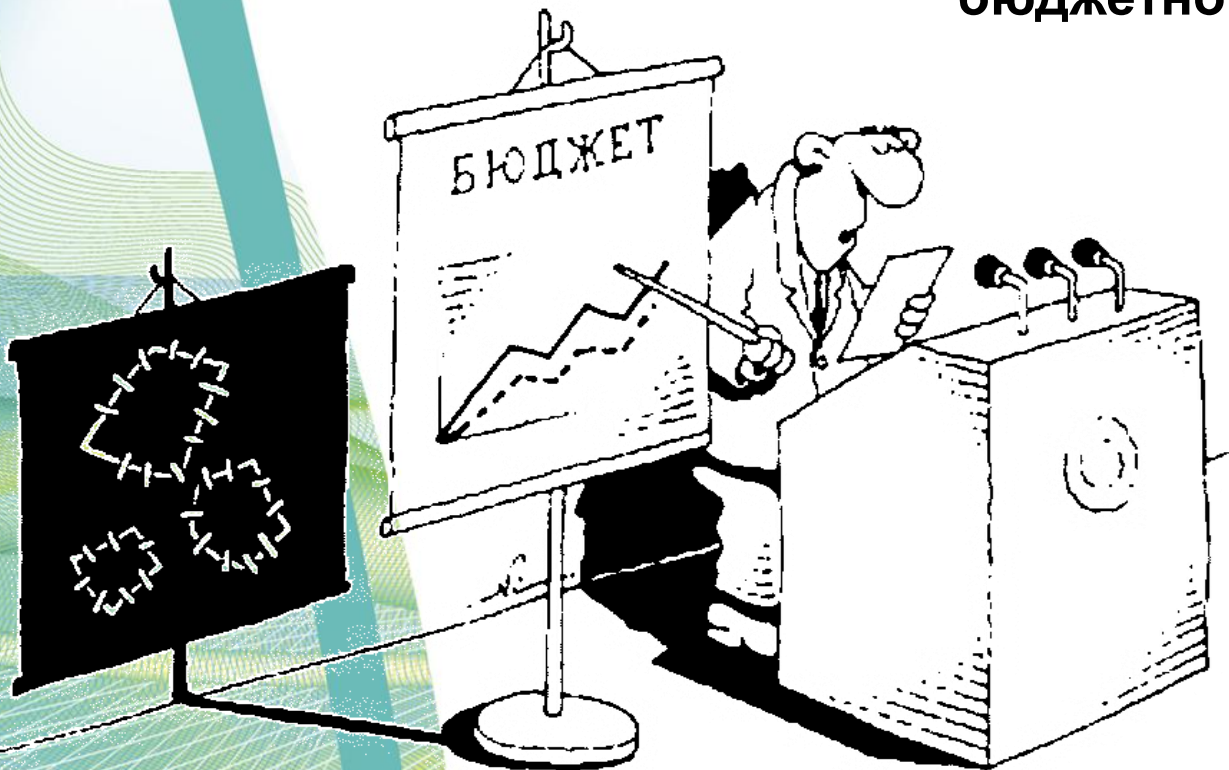


**Порядок складання,
розгляду і
затвердження
державного і
місцевого бюджетів**

Бюджет - план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються відповідно органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду



Бюджетний процес

(регламентований бюджетним законодавством процес складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання, а також контролю за дотриманням бюджетного законодавства)

складання проектів бюджетів

розгляд проекту та прийняття закону про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет)

виконання бюджету

підготовка та розгляд звіту про виконання бюджету і прийняття рішення щодо нього

має за мету визначення обсягу коштів, необхідних для реалізації соціально-економічної політики на бюджетний період



ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ



1. СКЛАДАННЯ ПРОЕКТУ

- **Організаційні засади складання проекту
Державного бюджету України**

Планові та прогнозні на наступні за плановим два бюджетні періоди обсяги державних капітальних вкладень на розроблення та реалізацію державних інвестиційних проектів визначаються з урахуванням:

необхідності продовження (завершення) реалізації розпочатих державних інвестиційних проектів відповідно до планів їх реалізації та визначених строків введення в експлуатацію основних засобів;

необхідності передбачення державних капітальних вкладень на підготовку та початок реалізації нових державних інвестиційних проектів;

витрат державного бюджету на розроблення та реалізацію державних інвестиційних проектів, здійснених у попередніх двох бюджетних періодах і запланованих на поточний бюджетний період;

основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на плановий і наступні за плановим два бюджетні періоди.

1. СКЛАДАННЯ ПРОЕКТУ

Повноваження щодо складання проекту



1. СКЛАДАННЯ ПРОЕКТУ

Порядок розробки проекту

- визначення основних макроекономічних показників економічного і соціального розвитку України на плановий рік
- розрахування потреби на поточні витрати й капіталовкладення
- визначення загального обсягу видатків зведеного бюджету й загального обсягу капіталовкладень
- прийняття до 15 червня “Основних напрямків державної політики на наступний державний період”
- Міністерство фінансів складає попередній проект зведеного бюджету України і Державного бюджетів і передає його Кабінету Міністрів до 15 серпня.

1. СКЛАДАННЯ ПРОЕКТУ

ЖМУ розглядає на своєму засіданні проект, приймає постанову щодо Закону «Про Державний бюджет» та подає до ВРУ не пізніше 15 вересня

До проекту додаються

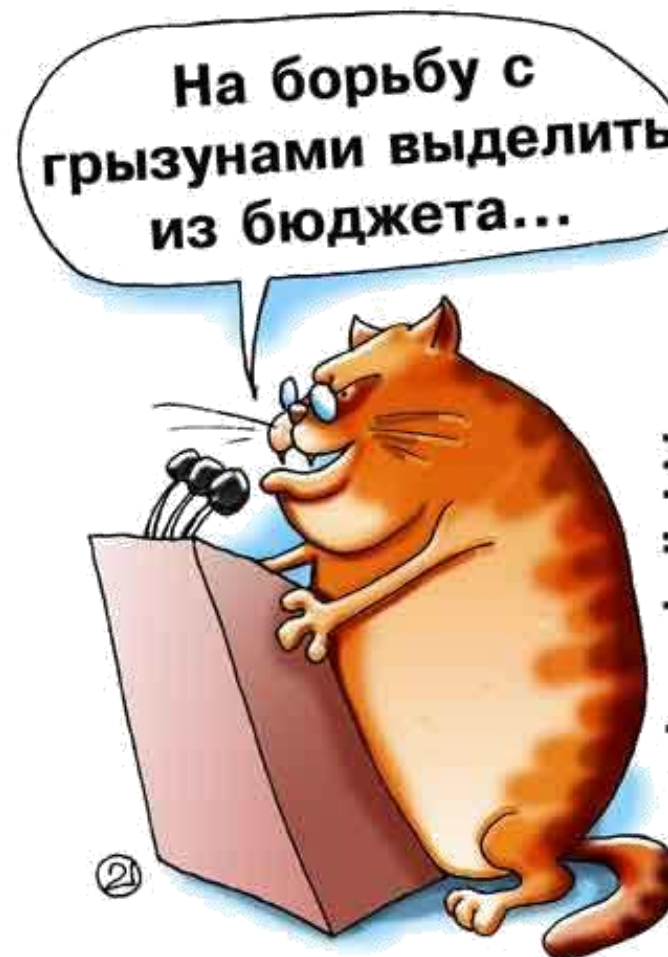


1. Пояснювальна записка про проекту закону
2. Прогнозні показники зведеного бюджету
3. Перелік пільг за податками та зборами
4. Показники видатків державного бюджету
5. Зведення та структ. з державного боргу та держ. гарантій
6. Доповідь про хід виконання держ. Бюджету у поточному бюджетному періоді
7. Пояснення головних розпорядників бюджетних коштів



2. РОЗГЛЯД ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Розгляд та затвердження
Державного бюджету України
відбувається у Верховній Раді
України за спеціальною
процедурою,
визначеною Законом України
Про Регламент Верховної Ради
України від 10.02.2010 № 1861-VI



2. РОЗГЛЯД ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

- Проект закону про Державний бюджет України на наступний рік розглядається за процедурою трьох читань.

- До розгляду проекту у першому читанні народні депутати, комітети формують свої пропозиції до проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік і не пізніше 1 жовтня року, що передує плановому, направляють їх до комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету

- Рахункова палата за дорученням Верховної Ради проводить експертизу проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік і до 1 жовтня року, що передує плановому, подає свої висновки Верховній Раді.

- Проект постанови Верховної Ради щодо висновків та пропозицій до проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік, а також таблиця пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи надаються народним депутатам не пізніше ніж за два дні до розгляду Верховною Радою проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік у першому читанні.



Розгляд проекту закону про Державний бюджет України у першому читанні


- *Верховна Рада розглядає проект закону про Державний бюджет України на наступний рік у першому читанні не пізніше 20 жовтня року, що передує плановому*

Розгляд у першому читанні проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік включає:

- доповідь голови комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, щодо висновків і пропозицій до законопроекту та результатів його розгляду;
- повне обговорення проекту;
- виступи представників комітетів за письмовими заявами, депутатських фракцій (депутатських груп), народних депутатів, представників КМУ та Рахункової палати;
- голосування за проект постанови Верховної Ради щодо висновків та пропозицій до проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік.

Проект закону про Державний бюджет України на наступний рік вважається прийнятим у першому читанні, якщо на підтримку під час голосування проголосувала більшість народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради

Якщо на підтримку під час голосування в цілому не отримано необхідної кількості голосів народних депутатів, Верховна Рада може прийняти рішення про направлення цього проекту постанови до комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, для підготовки до повторного розгляду Верховною Радою з урахуванням зауважень, висловлених під час розгляду цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради (з визначенням строків такої підготовки




Розгляд проекту закону про Державний бюджет України у другому читанні

Розгляд у другому читанні проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік завершується не пізніше 20 листопада року, що передує плановому

Розгляд у другому читанні закону про Державний бюджет України на наступний рік включає:

- _ питання щодо граничного обсягу річного дефіциту (профіциту) державного бюджету, граничного обсягу державного боргу та граничного обсягу надання державних гарантій; загальної суми доходів, видатків та кредитування державного бюджету;
- розміру мінімальної заробітної плати на відповідний бюджетний період, розміру прожиткового мінімуму на відповідний бюджетний період у розрахунку на місяць на одну особу, а також окремо для основних соціальних і демографічних груп населення та рівень забезпечення прожиткового мінімуму на відповідний бюджетний період; бюджетні призначення міжбюджетних трансфертів та інші положення, необхідні для формування місцевих бюджетів.




Розгляд проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік у другому читанні

Після обговорення Верховна Рада **проводить голосування** щодо прийняття у другому читанні проекту закону про Державний бюджет України на наступний.

У **разі прийняття проекту** закону про Державний бюджет України на наступний рік у другому **читанні проводиться голосування** про прийняття цього законопроекту в цілому.

Якщо Верховною Радою не прийнято рішення про прийняття проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік у другому читанні, **проводиться розгляд і голосування статей, на розгляді і голосуванні яких наполягають народні депутати.**




Розгляд проекту закону про Державний бюджет України у третьому читанні

Розгляд у третьому читанні закону про Державний бюджет України на наступний рік включає:

- Доповідь доповіді голови комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, та співповіді члена Кабінету Міністрів України, відповідального за формування та реалізацію державної фінансової і бюджетної політики, про пропозиції щодо усунення суперечностей і помилок у тексті статей проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік
- Голосування щодо усунення суперечностей і помилок у тексті статей проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік та прийняття проекту закону в цілому.

У разі неприйняття проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік у цілому цей законопроект за рішенням Верховної Ради направляється на повторне третє читання



При прийнятті бюджету можуть виникнути декілька варіантів рішень за результатами голосування

якщо під час постатейного голосування до проекту бюджету не було внесено істотних змін і забезпечено дотримання граничного розміру дефіциту, Верховна Рада може прийняти Закон про Державний бюджет у цілому

якщо дефіцит бюджету перевищує граничний розмір, Верховна Рада України розглядає питання про пропорційне скорочення всіх статей видатків, крім захищених. У таких випадках вона повинна затвердити перелік захищених статей бюджету й процент скорочення видатків за іншими статтями. Після цього проект бюджету голосується в цілому

якщо Верховна Рада не приймає рішення про пропорційне скорочення статей видатків, проект бюджету передається для доопрацювання в Комітет з питань бюджету.

У прийнятому Верховною Радою Законі «Про Державний бюджет України» визначаються такі показники:

граничний обсяг дефіциту (профіциту) Державного бюджету України у наступному бюджетному періоді та джерела його покриття

загальна сума доходів і загальна сума видатків з розподілом на загальний та спеціальний фонди та розподілом видатків на поточні і капітальні

граничний розмір державного внутрішнього і державного зовнішнього боргу України на кінець планового року

бюджетні призначення головним розпорядникам коштів Державного бюджету України відповідно до бюджетної класифікації;

бюджетні призначення міжбюджетних трансфертів

суми доходів Державного бюджету України відповідно до бюджетної класифікації;

розмір оборотної касової готівки Державного бюджету України

❖ Верховна Рада України ухвалює постанову про порядок введення в дію Закону «Про Державний бюджет України». Проект цієї постанови розробляється і подається до Верховної Ради Кабінетом Міністрів України.

❖ Закон «Про Державний бюджет України» публікується для загального ознайомлення.

❖ Якщо Закон «Про Державний бюджет України» не прийнятий Верховною Радою України до 2 грудня, то має прийматися постанова про порядок фінансування поточних витрат.

❖ Якщо Верховна Рада України не прийме такої постанови до 30 грудня, то дія Закону «Про Державний бюджет України» поточного року поширюється на наступний, крім показників щодо видатків розвитку.



МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ





Порядок складання проектів місцевих бюджетів

- місцеві фінансові органи розробляють і доводять до головних розпорядників бюджетних коштів інструкції з підготовки бюджетних запитів.
- У тижневий строк з дня схвалення Кабінетом Міністрів України проекту закону про Державний бюджет України Міністерство фінансів України забезпечує доведення Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям, виконавчим органам відповідних місцевих рад розрахунків прогностичних обсягів міжбюджетних трансфертів, методики їх визначення, організаційно-методологічних вимог та інших показників щодо складання проектів місцевих бюджетів, а також пропозицій щодо форми проекту рішення про місцевий бюджет (типової форми рішення).
- У тижневий строк з дня прийняття проекту закону про Державний бюджет України у другому читанні Кабінет Міністрів України забезпечує доведення Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям, виконавчим органам відповідних місцевих рад визначених таким законом показників міжбюджетних відносин (включаючи обсяги міжбюджетних трансфертів для відповідних бюджетів) і текстових статей, а також організаційно-методологічних вимог щодо складання проектів місцевих бюджетів.
- .

Проект рішення про місцевий бюджет перед його розглядом на сесії Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної місцевої ради схвалюється Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевою державною адміністрацією чи виконавчим органом відповідної місцевої ради.

Разом з ним подаються:

- ✓ пояснювальна записка до проекту рішення
- ✓ прогноз місцевого бюджету на наступні за плановим два бюджетні періоди,
- ✓ проект показників зведеного бюджету
- ✓ показники витрат місцевого бюджету,
- ✓ перелік інвестиційних проектів на плановий бюджетний період та наступні за плановим два бюджетні періоди;
- ✓ інформація про хід виконання відповідного бюджету у поточному бюджетному періоді;
- ✓ пояснення головних розпорядників бюджетних коштів до проекту відповідного бюджету





Рішення про місцевий бюджет має бути оприлюднене не пізніше десяти днів з дня його прийняття у газетах, визначених відповідними місцевими радами.

